

A Magyar Szociális Fórum (MSZF) üdvözli a Nyugdíjasok Országos Képviselőtestülete (NYOK) által az „Idősek hónapja” alkalmából „Mi is megszólalunk” címmel 2018. október 28-án 9:30 órai kezdettel megrendezésre kerülő konferenciát. Az előzetesen meghirdetett program a nyugdíjasokra történő kiemelt odafigyelés fontosságát, az idősok megbecsülését, a nemek közötti egyenlőség és esélyegyenlőség fontosságát hangsúlyozza.

A Magyar Szociális Fórum (MSZF) álláspontja szerint:

A nagy társadalmi ellátó rendszerekhez tartozó egészségügy, nyugdíjrendszer, idős gondozás, valamint a szociális kiadások állami alulfinanszírozása számos nyugdíjas és családja élethelyzetét megnehezíti, nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is. A kormány a 2012. január 1-től hatályos Alaptörvényben az idős beteg hozzátartozóról való gondoskodást - az állami felelősségvállalás helyett - a családok nyakába varrta, és ugyan ezt a célt szolgálta a 2016. év nyarán felélesztett szülőtartási törvény is. A családoknál felmerülő idős gondozás terhe főként a nőket sújtja. Az idős hozzátartozó ápolásával járó lelki és fizikai terheken túlmenően az anyagi veszteség okozta teher is számottevő azokban a családokban, ahol az otthonápolást végző nők évekre, évtizedekre kiesnek a munkából, és a segélyes ápolási díjak miatt minimális összegű nyugdíjra számíthatnak azok, akik hosszabb ideig kénytelenek ápolni a súlyos beteg idős szülőket, vagy hozzátartozókat. Mindez azon felül sújtja őket, hogy a nemek közötti diszkrimináció miatt amúgy is 20-30 %-kal alacsonyabb a nők nyugdíja azonos munkakörben, mint a férfiaké. Még akkor is, ha azonos végzettséggel, és azonos szolgálati idővel rendelkeznek. A vidéki és fővárosi kereseti egyenlőtlenségekről nem is beszélve, hiszen ezek következtében hatványozódnak a gondok.

Miközben a kormánypropaganda a nyugdíjasok megbecsüléséről szól, a valóság köszönő viszonyban sincs az idősok megbecsülésével. Sem az egészségügyi ellátás, sem az idős gondozás területén, sem a nyugdíjemelések viszonylatában nem éri el azt a szintet, melyben a 2010. évi kormányváltás előtti években részesülhettek az idősok.

Kiöregedő társadalmunkban az egészségügyi ellátás 2010. óta nagymértékben zuhant minőségileg annak ellenére, hogy a kormány-propaganda „világszínvonalú magyar egészségügyről” szónokol. Mindeközben minden 10 betegből 8 beteget meg lehetne menteni, de erre még szándék sem mutatkozik, mert például 75 éves kortól már diagnosztikai vizsgálatokra sem küldik az idősoket. Az utóbbi 10 évben az alapellátás köréből kivettek számos beutalási lehetőséget, azokat szakorvosi beutalási feltételekhez kötötték, ami hátráltatja

a betegek mihamarabbi és hatékony gyógyulásának esélyeit. Az alapellátásból hiányzó praxisok száma mára már elérte a 400-at, ebből csaknem 2/3-ad a tartósan betöltetlen háziiorvosi praxis. Az alapellátási gondokat tetézi az is, hogy a háziiorvosok átlagéletkora 60 év, miközben utánpótlásukra már remény sincs. Évente 64 háziiorvos tesz szakvizsgát, de közülük mindössze 6-an pályáznak az üres háziiorvosi praxisokra. A többiek más területen, vagy külföldön keresnek boldogulást, de az ápolói szakszemélyzet utánpótlása is akadózik és a végzett diplomás ápolók nagy része is eltávozik az országból.

A helyzet drámaiságát mutatja, hogy mára már kb. 2 millió fő felé közelít a 65 év felettek száma, és közülük 75%-uk (1,5 millió idős) él valamilyen fizikai korláttal. Idősothonokban viszont, csupán mindössze 3%-uk kaphat elhelyezést. A várakozási idő minimum 2-3 év azok számára is, akik a rossz egészségi állapotuk miatt napi több mint 4 órás ápolást igényelnek. Az otthonápolást végző egészségügyi és szociális szakemberek elfogytak. Az idős otthoni bejutáshoz „kihalásos alapon” juthatnak csak hozzá a rászorulóknak, de sokaknak a magas térítési díjak szabnak határt az idős otthonba való bejutáshoz. Mivel az állam nem emeli évek óta az idősothonok állami támogatásának mértékét, gyakorlatilag lehetetlen oda az idősök bejutása. Emiatt, csak a családon belüli otthonápolás mentheti meg az idősöket az ellátatlanságtól. A helyzet nehézségeire és megoldatlanságára utal az is, hogy a szociális szféra dolgozói a legalacsonyabban fizetett alkalmazottak, így a pályaelhagyás, és a képzettség nélküliek foglalkoztatása sem biztosít megoldást az idős gondozás problémáira. A szociális szféra területén kb. 3600 fő dolgozik. Számuk viszont rohamosan csökken az alacsony bérek és a szervezetet rendkívüli mértékben igénybe vevő, túlterhelő munkatempó miatt. Akik ilyen alacsony bérért dolgoznak, inkább a kivándorlást választják.

A családok női tagjai sem tudják felvállalni ezt az emberpróbáló feladatot a kétkeresős család-modell és a 65 éves nyugdíjkorhatár mellett. A rendkívül alacsony ápolási díj összege megélhetést nem biztosít számukra, sőt a segélyszerű ápolási díjak után nagyon alacsony nyugdíjakra számíthatnak majd. Hazánkban az idős gondozás alulfinanszírozott. A visszafejlesztés és a kiszolgáltatottság eredményezi azt, hogy az állam az idősök ápolását a családok női tagjaira sózza. A szárnyaló gazdaságunk eredményei alapján, pedig bőven jutna erre is állami pénzforrás, de a kormányzati akarat hiányzik az anyagi finanszírozáshoz. A problémák feltérképezéséhez segítséget nyújthatnának az önkormányzatok is, mivel a helyi közösségek ismerik legjobban az ott élők helyzetét és gondjait. Mára már szinte teljesen felszámolták az idősök állami házi gondozó szolgáltatásait, így a rendszerbe újonnan bekerülők már nem részesülhetnek ilyen szolgáltatásban.

A nyugdíjrendszer hamarosan eléri azt a kritikus pontot, mellyel a szakértői elemzések szerint is finanszírozási gondok várhatók. A következő nyugdíjas generációk számára már elkerülhetetlen lesz az öngondoskodás, mivel a nyugdíjak értékállósága már ma is bizonytalanságban tartja az idős embereket. A kérdés csupán az, hogy miért szüntette meg az

állam a magán nyugdíjpénztárakba történő öngondoskodó befizetéseket, ha most újra öngondoskodásra szólítja fel a következő nyugdíjas nemzedékeket? További kérdés, ha a magyar gazdaság ilyen jól teljesít, miért nem jut évenként alig pár százaléknál több az időskorúak nyugdíjmelésére? Miért a nyugdíjasok hiteleznek az államnak, még az inflációt is alig követő nyugdíjmelés mértékét elérve úgy, hogy minden év januárban alulbecsült inflációs emelést kapnak mindössze csupán?

□□□□ *A MSZF álláspontja szerint* az inflációt követő nyugdíjmelés mértéke helyett vissza kellene állítani a svájci indexálás számítási módszerét. Amellett még a (gyógyszerárak, az élelmiszerárak és a szolgáltatások rendkívüli mértékű emelkedését is figyelembe véve) az úgynevezett nyugdíjas fogyasztói kosár figyelembevételével kellene emelni minden évben a nyugdíjakat. A környező országokban mindenhol kétszámjegyű nyugdíjmelések tapasztalhatóak, még a nálunk rosszabb gazdasági eredményeket felmutató országokban is. Ha Európában a legjobb gazdasági növekedést hazánk produkálja - mint a kormány-kommunikáció állítja -, ha Magyarország egyre jobban teljesít, hogy fordulhat elő, hogy a tisztességes nyugdíjmelésre nem jut pénz? A nyugdíjasok nem kérnek a „kormányzati pótcselekvésből”, a rezsitalványból és a nyugdíjprémiumból. Helyette kiszámítható és értékálló nyugdíjmelést kérnek.

□□□□ *A MSZF javasolja* a Nyugdíjasok Országos Képviselőtársaságának (NYOK), hogy a nyugdíjas és szociális szervezetek közös programmal és közös akarattal harcoljanak a hazai nyugdíjasok érdekeiért és kényszerítsék ki a kormánytól, hogy a kormány üljön mihamarabb a tárgyalóasztalhoz a nyugdíjas és szociális szervezetek képviselőivel!

Jelenleg, a társadalom és a generációk szolidaritásának hiánya elsorvasztja az idősök jövőjét. Az idősök érdekében sürgős és pozitív intézkedésekre lenne szükség a nagy társadalmi ellátórendszerek, mint az egészségügy, a szociális ellátórendszer és a nyugdíjrendszer területén, hogy az idősök megfelelő színvonalú ellátását biztosítsák. Az állam nem hagyhatja magára a kiszolgáltatott helyzetben lévő idősöket, de a következő nyugdíjas generációkat sem, akik a szolidaritás elvét követve építették és építik fel az országot - áll a Magyar Szociális Fórum közleményében.